

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ**

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ
Τμήμα Φυτ/κού & Ποιοτικού Ελέγχου**

Ταχ.Δ/ση: Άγιος Νικόλαος

Ταχ.Κωδ.:72100

Πληρ.: Καταράκη Αγγελική

Τηλ.: 2841-340508

ΦΑΧ: 28410-26542

Email: karataraki@crete.gov.gr

Άγιος Νικόλαος 9 -1-2020

Αρ. πρωτ.: 4390

ΠΡΟΣ: 1)Μ.Μ.Ε. Π.Ε. Λασιθίου
2)Αγροτικοί Συν/σμοί Π.Ε. Λασιθίου
3)Ελαιουργεία Π.Ε. Λασιθίου
4)Επιμελητήριο Π.Ε. Λασιθίου
5)Καταστήματα εμπορίας Φ.Π.
(ηλεκτρονικά)
6)Δήμοι Π.Ε. Λασιθίου

ΚΟΙΝ.: 1)κο Αρναουτάκη- Περιφερειάρχη Κρήτης
2)Κο Χνάρη- Αντιπεριφερειάρχη πρωτογενούς τομέα
3)κο Γουλιδάκη-Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Λασιθίου
4)Κο Φωτάκη-Δ/ντή Αγροτικής Οικονομίας Περιφέρειας
5)Τμήματα Αγροτικής Οικονομίας Σητείας, Ιεράπετρας (μέσω Παπύρου)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Λασιθίου, σχετικά με τις ζημιές στην φετινή ελαιοπαραγωγή

Η φετινή χρονιά ήταν μια τραγική χρονιά, όσον αφορά κυρίως την ποιότητα, αλλά και την ποσότητα του παραχθέντος ελαιολάδου. Η περιοχή μας, η οποία πάντα παρήγαγε το μεγαλύτερο ποσοστό της σε εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο, φέτος για πρώτη φορά παρουσίασε αρκετά υψηλές οξύτητες, πλήττοντας τη φήμη, αλλά και το εισόδημα του ελαιοπαραγωγού, το οποίο ήδη πάσχει με τις χαμηλές τιμές της αγοράς.

Το φαινόμενο βέβαια αυτό δεν αφορά μόνο την Π.Ε. Λασιθίου, αλλά ολόκληρη την Κρήτη και μάλιστα σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό.

Πολλά ακούστηκαν και γράφηκαν στον τύπο και ο καθένας εμφανιζόμενος ως ειδικός έκανε τις δικές του διαγνώσεις και υποδείξεις.

Η Υπηρεσία μας ως τώρα δεν είχε τοποθετηθεί δημόσια, γιατί με σύνεση έκανε τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να τεκμηριώσει τις αιτίες του προβλήματος, να έχει απτά εργαστηριακά δεδομένα και μετά να ενημερώσει.

Όλοι σχεδόν μιλούν για προσβολή από το μύκητα που προκαλεί την ασθένεια, που είναι γνωστή σαν γλοιοσπόριο.

Εμείς στην Π.Ε. Λασιθίου, συλλέξαμε ένα αρκετά μεγάλο αριθμό δειγμάτων ελαιόκαρπου, από τις πιο «ύποπτες» περιοχές και μετά από εργαστηριακές δοκιμές στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, **διαπιστώθηκε πως σε κανένα από τα αποσταθθέντα δείγματα δεν απομονώθηκε ο μύκητας που προκαλεί το γλοιοσπόριο.** Στα περισσότερα δείγματα διαπιστώθηκε η παρουσία του μύκητα *Camarosporium dalmaticum*, ο οποίος δημιουργεί τα συμπτώματα της «ξεροβούλας» ή «σαποβούλας» στους καρπούς (το καλοκαίρι ή το φθινόπωρο αντίστοιχα - ανάλογα με την υγρασία). Όμως η προσβολή από το μύκητα αυτό είναι πάντα δευτερογενής και εισέρχεται από το άνοιγμα που δημιουργεί το νύγμα του δάκου. Ο τρόπος καταπολέμησης του μύκητα είναι η καταπολέμηση του πρωτογενούς αιτίου, δηλαδή του δάκου.

Επίσης λόγω των παρατεταμένων περιόδων άπνοιας, που παρατηρήθηκαν τους φθινοπωρινούς μήνες, μεγάλο ποσοστό των προσβεβλημένων καρπών δεν έπεσε, αλλά

παρέμεινε πάνω στα δένδρα, με αποτέλεσμα να αφυδατωθεί και να δίνει την εικόνα του «μουμιοποιημένου» καρπού, που αποτελεί σύμπτωμα του γλοιοσπόριου, χωρίς όμως να είναι.

Κατά τη δική μας εκτίμηση (με βάση τις αυτοψίες μας), αλλά και την εκτίμηση των ερευνητών της Κρήτης που ασχολούνται με το δάκο, το πρόβλημα προκλήθηκε από την τεράστια δακοπροσβολή, που σε πάρα πολλές περιπτώσεις άγγιξε και το 100%. Οι μεγαλύτερες προσβολές έγιναν στο τέλος του Οκτώβρη, τον Νοέμβριο, αλλά ακόμη και το Δεκέμβριο.

Οι βασικές αιτίες για την υπερβολική αυτή έξαρση είναι:

- Ο πολύ παρατεταμένος ζεστός και υγρός καιρός που επικράτησε την παραπάνω περίοδο, πάνω από το μέσο όρο σε τιμές και διάρκεια, που δημιούργησαν άριστες συνθήκες για την ανάπτυξη του εντόμου.
- Η ανάπτυξη ανθεκτικότητας του εντόμου απέναντι σε πολλά από τα χρησιμοποιούμενα εντομοκτόνα (η οποία έχει επιβεβαιωθεί εργαστηριακά).

Υπάρχουν και άλλες δευτερεύουσας σημασίας αιτίες, όπως το γεγονός ότι τον προηγούμενο χρόνο παρέμειναν πολλά λιόφυτα αμάζευτα, οι πολλές βροχοπτώσεις της προηγούμενης χρονιάς, που είχαν διατηρήσει τον ελαιόκαρπο επιδεκτικό προσβολής κλπ.

Πολλοί δυσανασχετούν και καταφέρονται με δριμύτητα κατά του προγράμματος της δακοκτονίας. Κατανοούμε τη δυσφορία τους, εξάλλου πρώτοι εμείς δημόσια αναφερόμαστε στις μεγάλες παθογένειες που την διακατέχουν και απεγνωσμένα εδώ και χρόνια κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου για την ανάγκη αλλαγών στον τρόπο οργάνωσης και διεξαγωγής της. Γνωρίζουμε επίσης ότι οι εργασίες δεν γίνονται «τέλεια», αλλά ειλικρινά (έστω και αν δεν το πιστεύουν πολλοί) καταβάλλεται μια γιγαντιαία προσπάθεια, με πολύ μεγάλη αγωνία και φροντίδα για τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα, μέσα στα δεδομένα, προβληματικά πλαίσια, που μας παρέχονται. Θα πρέπει να αναφερθεί πως πέρυσι ήταν η μόνη χρονιά όπου η δακοκτονία ξεκίνησε με πολλές θετικές παραμέτρους και που έγιναν μέχρι και έξι (6) ψεκασμοί ό,που υπήρχε ανάγκη, όταν τα προηγούμενα χρόνια γίνονταν μέχρι τέσσερις (4). Μάλιστα από τις κεντρικές υπηρεσίες της Περιφέρειας έχει αναληφθεί τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερη πρωτοβουλία και ενέργειες για βελτίωση του προγράμματος.

Έχοντας όμως δεδομένη την ανθεκτικότητα του εντόμου σε πολλά από τα χρησιμοποιούμενα εντομοκτόνα και εφόσον οι κλιματολογικές συνθήκες δεν ήταν μια τυχαία συγκυρία, αλλά μια εξελισσόμενη αλλαγή, την οποία θα βρούμε και πάλι μπροστά μας, η αντιμετώπιση του δάκου φαίνεται πως θα αποτελέσει δυσεπίλυτο πρόβλημα στο μέλλον και απαιτείται οπωσδήποτε - έγκαιρα να αλλάξει η μεθοδολογία προσέγγισης του, τόσο από την επιστήμη και τις υπηρεσίες, όσο και από τους παραγωγούς, οι οποίοι θα πρέπει να σταματήσουν να είναι παρατηρητές και εύκολοι επικριτές και στην καλύτερη περίπτωση εφαρμοστές πολλών, άκαιρων και αχρείαστων ψεκασμών.

Διαφαίνεται πως το να παράγουμε πλέον ελαιόλαδο καλής ποιότητας, δεν είναι κάτι δεδομένο και εύκολο.

Με βάση τα παραπάνω καλούμε τους παραγωγούς να μην πέσουν στην παγίδα του να ξεκινήσουν ψεκασμούς και κατά του γλοιοσπόριου, χωρίς να συντρέχει πραγματικός λόγος, στρώνοντας το δρόμο για ανάπτυξη ανθεκτικότητας και σε νέα φυτοφάρμακα, μειώνοντας ουσιαστικά το «οπλοστάσιο» τους, αλλά και επιβαρύνοντας το περιβάλλον, το ελαιόλαδο και την υγεία των καταναλωτών με υπολείμματα. Ας επιλέξουν να είναι ενημερωμένοι και ενεργοί παραγωγοί, με παρέμβαση όταν και εφόσον απαιτείται, με τον προσφορότερο και οικονομικότερο τρόπο.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΣΣΙΟΥ
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ 2-1-2020
Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΝΕΝΗΣ
c.c.

Ε.Π.
Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΪΣΤΑΝΕΝΗ

ΦΟΥΝΤΗ ΜΑΡΙΑ

